

Okkultációk

1988 nyár

Fülöp József (Bóly)	Szabó Sándor (Bóly)
Mizsér Csaba (Budapest)	Szauer Ágoston (Pápa)
Piriti János (Nagykanizsa)	Wieszt Krisztián (Dág)

Mivel a nyáron az ekliptika alacsony helyzete miatt kevés okkultáció-észlelést lehet végezni, összevontan tárgyaljuk az időszak észleléseit.

Időrendben elsőként Mizsér Csaba március 3-i félárnyékos holdfogyatkozás-megfigyelését ismertetjük. Az Uránia Csillagvizsgáló teraszáról szabad szemmel illetve 7x50-es binokulárral 17:00–17:30 UT között a szürkületi égen figyelte a teleholdat. (17:30-kor az égbolt besötétedett, s a Hold olyan fényes lett, hogy nem volt érdemes tovább észlelni.) Az elsötétedést jól lehetett látni szabad szemmel kísérőnk keleti részén (az IAU irányok szerint), de a binokulár jobban mutatta. A félárnyék változását azonban észlelőnk sajnos nem figyelte meg (l. még Kocsis Antal észleléseit — Meteor 1988/7–8.).

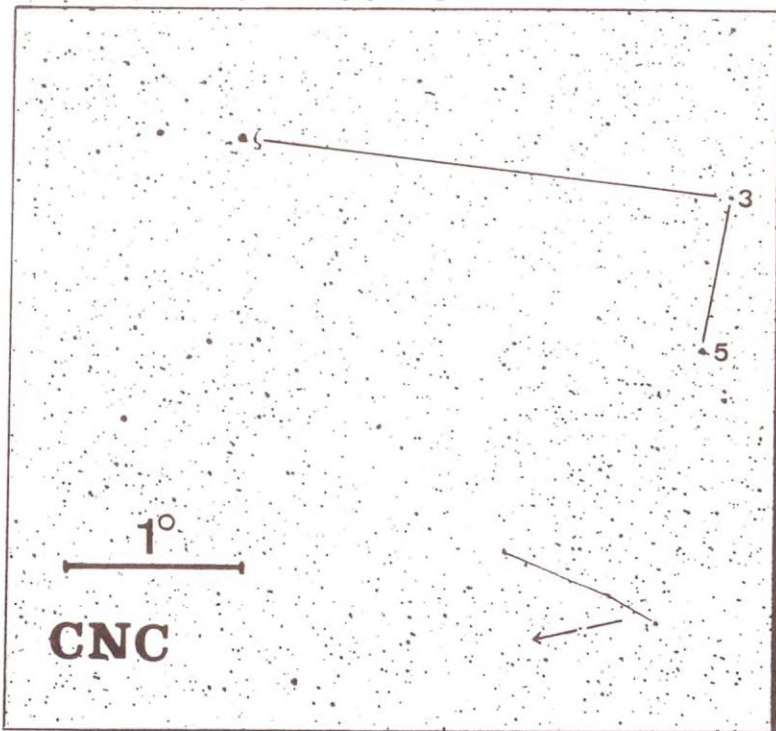
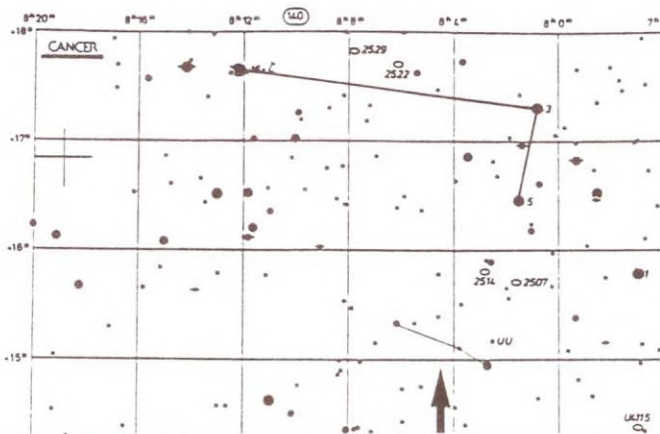
Az augusztus 6-i Plejádok-fedést tudomásunk szerint az országban sok helyről figyelték, azonban mindeddig csak három észlelő juttatta el eredményeit. Fülöp József 11, Szauer Ágoston 9 időmérést végzett. Fotografikus munkával Szauer Ágoston és Szabó Sándor próbálkozott. Mindketten Kodak Tri X Pan 400-as filmet, 200 és 400 mm-es fókuszot, valamint 5–10 másodperces expozíciót alkalmaztak. Vizuálisan a látvány csodálatos volt, a holdsarló és a fényes hamuszürke fény mellett gyönyörűen látszottak a halmaz sziporkázó csillagai. Az észlelők beszámoltak arról is, hogy a sötét oldalon olyan gyorsan követték egymást a kibukkanó csillagok, hogy lehetetlen volt minden kontaktust megmérni, nem tudtak kellően felkészülni az idő rövidsége miatt. Reméljük, hogy mások is eljuttatják eredményeiket, s még visszatérhetünk erre az emlékezetes eseményre.

A nyárra öt kisbolygófedés előrejelzését adtuk meg, azonban pozitív észlelést egyikről sem kaptunk. Június 30-án Szauer Ágoston próbálkozott Szombathelyen, az augusztus 10/11-i esemény megfigyelésével (amelyet a Meteor Gyors hírek 88/6-os számában jeleztünk) Wieszt Krisztián kísérletezett a Kút-hegyen. Mindkét esetben az erősen párássá égbolt akadályozta a munkát. Piriti Nagykanizsán ($46^{\circ}40'$, $16^{\circ}55'$, 160 m) az eget illetően már nagyobb sikerrel járt, de augusztus 9-én 21:45–22:15 és 12-én 02:40–03:05 UT közötti megfigyelésével is csak a fedés meg nem történtéről tudott beszámolni.

Kisbolygófedés-előrejelzések novemberre

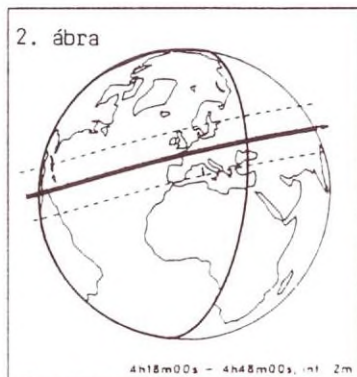
Az előrejelzéseket ismét a GEOS, ill. az EAON alapján közöljük, ugyanis a szervezet elnevezése ezentúl European Asteroidal Observation Network.

November 8/9-én 02:50–03:10 UT között az (53) Kalypso (12^m9) fedi az LJ04192 (9^m) jelű csillagot. A csillag pozíciója (1950,0) RA: $8^h01^m37^s$, D: $+15^{\circ}04'3$. A keresőterkép az Uranometria 2000.0 ill. az Atlas Stellarum segítségével készült (1. ábra).

1. ábra. Az (53) Kalypso és az LJ 04192 okkultációja (1988. nov. 9.)

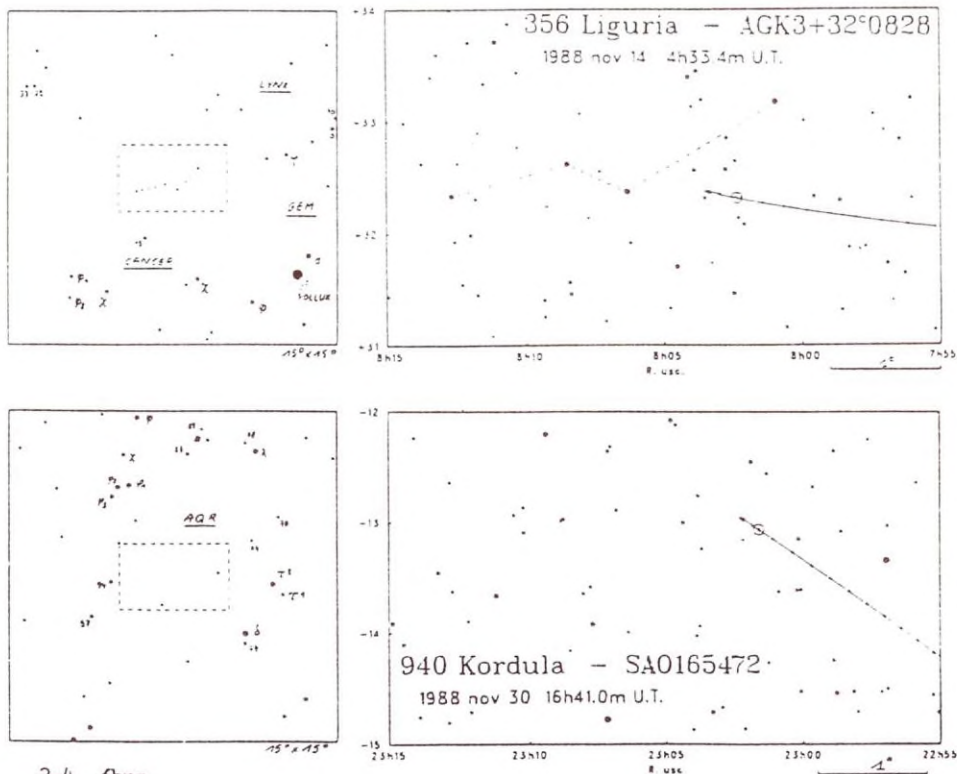
November 13/14-én 04:25—04:45 UT között a (356) Liguria (11^{m,8}) fedi az AGK3+32°0828 (9,5) jelű csillagot. A csillag pozíciója (1950,0) RA: 8^h02^m34, D: +32°18'8. Mivel a kisbolygó közel 200 km-es fedési sávja kettészeli Európát (2. ábra), horizont feletti magassága pedig Budapesten 68°, rendkívül nagy az esély arra, hogy a fedést hazánk területén is látni lehet. KÉRJÜK AZ ESEMÉNY FOKOZOTT FIGYELEMMEL KÍSÉRÉSÉT!

November 30-án 16:35—16:55 UT között a (940) Kordula (14^{m,7}) fedi a SAO 165472 (8^{m,8}) jelű csillagot. Koordináták (1950,0) RA: 23^h01^m50, D: -13°03'6. A jelzett terület horizont feletti magassága 30° (4. ábra).

Mivel a kisbolygófedések gondos megfigyelésével értékes eredményeket kaphatunk, szeretnénk, ha minél többen bekapcsolódnának e munkába. Ebben az észlelési ágban még a negatív észlelés is lényeges! A megfigyelés menetének leírását a Kézikönyv 192-193. oldalán találhatjuk.

SZABÓ SÁNDOR

3-4. ábra